

เจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
เขตการศึกษา ๑

นางสาวจำนงค์ คำภาสัน

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-765-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012761

ATTITUDES TOWARDS SUPERVISORY PROFESSION OF SUPERVISORS AT
THE OFFICE OF DISTRICT PRIMARY EDUCATION,
EDUCATIONAL REGION NINE

Miss Jamnong Kampasun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-765-5

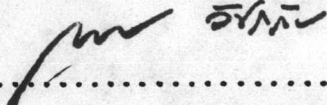
หัวข้อวิทยานิพนธ์ เจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ของศึกษานิเทศก์สำนักงาน กวร ประถมศึกษา
อำเภอ เขตการศึกษา ๑

โดย นางสาวจำนงค์ คำภาสัน

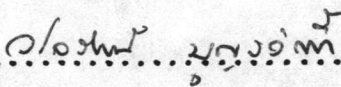
ภาควิชา บริหารการศึกษา

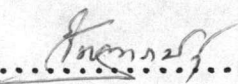
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สังัด อุทรานันท์
ศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชชาวุธ

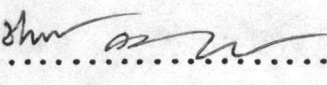
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชราภัย)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ นุญสวัสดิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สังัด อุทรานันท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชชาวุธ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฝรายอด)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอ เขตการศึกษา 9

ชื่อนิสิต นางสาวจ่านงค์ คำภาสัน

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สังัด อุทรานันท์
ศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชชาวุธ

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอและศึกษาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ในด้านลักษณะอาชีพ
ด้านบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์ และด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและ
กิ่งอำเภอ เขตการศึกษา 9 จำนวน 264 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นมาตรวัดเจตคติ
ในลักษณะมาตราประมาณค่าแบบรวม (Summated Rating Scale) เครื่องมือที่ส่งไปได้รับ
กลับคืนมาร้อยละ 91.28 มีความสมบูรณ์ร้อยละ 89.77 มีค่าความสอดคล้องภายใน 0.88
นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test
ค่า F-test และค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation
Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา ๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ทั้งโดยส่วนรวมและทั้งที่จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส การฝึกอบรม ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง และขนาดของอำเภอ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้งโดยส่วนรวมและจำแนกตามตัวแปร มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ด้านบุคลิกภาพ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่าศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส และขนาดอำเภอ มีเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ไม่แตกต่างกัน แต่การฝึกอบรมและระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง มีผลให้เจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพ ด้านบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์ และด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานนั้น พบว่าทั้ง 3 ด้าน ความสัมพันธ์กัน

Thesis Title Attitudes Towards Supervisory Profession of Supervisors at the Office of District Primary Education, Educational Region Nine

Name Miss Jamnong Kampasun

Thesis Advisors Associate Professor Sa-ngad Utranand, Ed.D.
Professor Chaiyaporn Wichawut, Ph.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1986

ABSTRACT

Purpose of the Research

The purposes of the research are to study the attitudes towards supervisory profession of supervisors at the Office of District Primary Education and to study of the Co-efficient correlation between the attitudes towards supervisory profession of supervisors in the aspects of professional characteristics, personal characters and the physical environment.

Procedure and Methodology

The Population used in the research was consisted of 264 educational district supervisors under the jurisdiction of the District Primary Educational Commission in the Educational Region Nine. The instrument used in the study was a set of attitudes test standard patterns in the form of Summated Rating Scale. Ninety-one percent of the tests were completed and returned; of these eighty-nine percent of the tests were perfect. The internal consistency

value was 0.88. The data were analysed by means of percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient

Findings and Conclusions

The district supervisors had good attitudes towards supervisory profession when classified by sex, age, and marital status, the duration for training, the duration for holding the posts and the district sizes. It was also found that there was no significant different between the supervisors when classified by sex, age, marital status, and district sizes. However, the training and the duration in the profession had affected the attitudes towards supervisory profession significantly at the level of .05. It was also found that attitudes towards the supervisory profession in the aspects of the professional, the supervisory characteristics and the physical environment were correlated.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดีโดยได้รับความกรุณา เป็นอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์ และ ศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชชาวุธ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณในความกรุณา เป็นอย่างสูง

กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี
เมธียอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช ที่กรุณา
แนะนำ ตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย เป็นอย่างดี จนสามารถนำมา เป็นแนวทางในการ
ปรับปรุง เครื่องมือวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย และสกลนคร ที่ให้ความร่วมมือและช่วยประสานงานให้การเก็บ
รวบรวมข้อมูลครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอและกิ่งอำเภอ ที่ช่วยตอบแบบสอบถาม และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล ขอขอบพระคุณอาจารย์ ประดิษฐ์ ศิริรัชตพงษ์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัดอุดรธานี
และขอขอบพระคุณอาจารย์ สืออ น้อยวัน อาจารย์ วรณภา ไชยฮ้อย ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จด้วยดี และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเงิน 2,400 บาท

ขอขอบคุณ พี่ เพื่อน ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และผู้ที่
เป็นกำลังใจในการทำงานมาโดยตลอดจนการทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี คือคุณแม่ของ
ผู้วิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

จำนงค์ คำภาสัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	9
การนำเสนอผลการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ความหมายของ เจตคติ.....	12
ลักษณะของ เจตคติ.....	14
องค์ประกอบของ เจตคติ.....	15
การเกิดและแหล่งที่เกิดเจตคติ.....	16
การวัดเจตคติและการสร้างเครื่องมือวัดเจตคติ.....	19
ความหมายและจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา.....	25
คุณสมบัติของศึกษานิเทศก์.....	29
บทบาทและหน้าที่ของศึกษานิเทศก์.....	31
งานนิเทศการศึกษา.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)	
โครงสร้างหน่วยศึกษานิเทศก์ สปช.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	44
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม....	54
ตอนที่ 2 เจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์.....	56
ส่วนที่ 1. เจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์.....	57
ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์....	62
ส่วนที่ 3 คำสหสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ แต่ละด้าน.....	108
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	110
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	110
วิธีดำเนินการวิจัย.....	110
สรุปผลการวิจัย.....	111
อภิปรายผลการวิจัย.....	114
ข้อเสนอแนะ.....	123

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	125
ภาคผนวก.....	132
ประวัติผู้เขียน.....	221

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรจำแนกตามจังหวัดและขนาดอำเภอ.....	45
2	จำนวนเครื่องมือวิจัยที่ส่งไปและได้รับคืน.....	49
3	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54
4	เจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์.....	58
5	เจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ด้านลักษณะอาชีพ.....	59
6	เจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ด้านบุคลิกภาพ.....	60
7	เจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน....	61
8	เปรียบเทียบเจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ จำแนกตาม เพศ.....	63
9	เปรียบเทียบเจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพ จำแนกตามเพศ.....	64
10	เปรียบเทียบเจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศ.....	66
11	เปรียบเทียบเจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน จำแนกตาม เพศ.....	68
12	เปรียบเทียบเจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ จำแนกตามอายุ.....	70
13	เปรียบเทียบเจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพ จำแนกตามอายุ.....	71
14	เปรียบเทียบเจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอายุ.....	73
15	เปรียบเทียบเจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน จำแนกตามอายุ.....	75
16	เปรียบเทียบเจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ จำแนกตามสถานภาพสมรส	77
17	เปรียบเทียบเจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพ จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตาม สถานภาพสมรส.....	79
19	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการ ปฏิบัติงาน จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	81
20	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ จำแนกตามการฝึกอบรม.....	83
21	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพ จำแนกตาม การฝึกอบรม.....	84
22	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตาม การฝึกอบรม.....	87
23	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการ ปฏิบัติงาน จำแนกตามการฝึกอบรม.....	89
24	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ จำแนกตามระยะเวลาที่ดำรง ตำแหน่ง.....	91
25	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศน์ ด้านลักษณะอาชีพ จำแนกตาม ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง.....	92
26	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตาม ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง.....	94
27	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการ ปฏิบัติงาน จำแนกตามระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง.....	96
28	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ จำแนกตามขนาดอำเภอ.....	98
29	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพ จำแนกตาม ขนาดอำเภอ.....	100
29.1	ทดสอบความแตกต่างของเจตคติตามขนาดอำเภอด้านลักษณะอาชีพ.....	102
30	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามขนาด อำเภอ.....	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
31	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน จำแนกตามขนาดอำเภอ.....	105
31.1	ทดสอบความแตกต่างของเจตคติตามขนาดอำเภอ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน.....	107
32	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ แต่ละด้าน.....	108
33	การวิเคราะห์ข้อความ (Item Analysis).....	146
34	การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ด้านลักษณะอาชีพ.....	150
35	การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ด้านบุคลิกภาพ.....	152
36	การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน.....	154
37	เจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพ.....	156
38	เจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลิกภาพ.....	158
39	เจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน...	161
40	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพ จำแนกตามเพศ.....	163
41	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศ.....	165
42	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน จำแนกตามอายุ.....	168
43	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพ จำแนกตามอายุ.....	171
44	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอายุ.....	174
45	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน จำแนกตามอายุ.....	177

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
46	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพ จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	180
47	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลิกภาพ จำนวนตามสถานภาพสมรส.....	183
48	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	186
49	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพจำแนกตามการฝึกอบรม.....	189
50	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามการฝึกอบรม.....	192
51	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน จำแนกตามการฝึกอบรม.....	195
52	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพ จำแนกตามระยะเวลาดำรงตำแหน่ง.....	198
53	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามระยะเวลาดำรงตำแหน่ง.....	201
54	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน จำแนกตามระยะเวลาดำรงตำแหน่ง.....	204
55	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านลักษณะอาชีพ จำแนกตามขนาดอำเภอ.....	207
56	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามขนาดอำเภอ.....	211
57	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน จำแนกตามขนาดอำเภอ.....	215